

U FOKUSU > IZLOŽBA „70 VAM JE GODINA TEK...“

ZVEZDINE I PARTIZANOVE POP IKONE

TXT:
MIONA
KOVAČEVIĆ

U okviru 4. Paralela, festivala supkulturne, u Mikseru je 6. oktobra otvorena izložba „70 vam je godina tek...“ posvećena 70. godišnjici od osnivanja Crvene zvezde i Partizana, koja predstavlja istorijat naša dva najveća fudbalska kluba kroz prizmu popularne kulture od 1966. do 1991. godine.

Fudbaleri kao superstarovi, u tadašnjoj štampi, fudbal i pop kultura u javnom prostoru, sportisti i intelektualci na istim naslovnicama, povezani „najvažnijom sporednom stvari na svetu“. Kako se navijalo, ko se s kim vidoao, kako su izgledale ulaznice za kultne mečeve i singlice koje su snimali fudbaleri, koje popularne ličnosti su navijale za koji klub...

Autor Zoran Panjković, programski direktor TV Arenasport, ističe da su Zvezda i Partizan zaštitni znak Beograda i simboli popularne kulture.

– Mi smo ovde spojili pop kulturu i supkulturu jer je fudbal uvek bio negde na toj granici, a Zvezda i Partizan pop simboli čitave bivše Jugoslavije – kaže Panjković za „Blic TV & pop magazin“.

Eksponati su podeljeni u dve celine, jednu čine naslovne stranice „Tempa“ i drugih novina pretočeni u plakate, a drugu singl i LP ploče, isečci iz novina i ostale memorabilije vezane za dva kluba. Osim fudbalera, na naslovnim stranama su i javne ličnosti kao navijači.

– Bavili smo se i selebritijima iz tog perioda koji su javno izražavali svoje emocije i navijačko opredeljenje. Ko ne zna, saznaće, ako poseti izložbu, za koga su navijali Bora Todorović,

**ZA KOGA SU NAVIJALI
BORA TODOROVIĆ,
SEKS-SIMBOLI
MARIJA BAKSA I
BEBA LONČAR, ĐOKA
MARJANOVİĆ, LEPA
BRENA...**

PORODIČNI DERBI

LJUBA TADIĆ SA SUPRUGOM NA TRIBINAMA

Na jednom od plakata nalaze se fotografije Ljube Tadića i njegove tadašnje supruge Vesne Krajine snimljene na derbiju.

– Ljuba je naviao za Zvezdu, Vesna za Partizan i njih dvoje su uhvaćeni posle svakog gola. Tačno možete da ispratite njihove emocije i prepoznate kad je poveo Partizan, kad je izjednačila Zvezdu i, na kraju, kad je postigla pobednički gol. Ljuba ne zna gde je od sreće, a Vesna je sva skrhana – kaže Zoran Panjković, autor izložbe.

seks-simboli Marija Baksa i Beba Lončar, Đoka Marjanović, Lepa Brena... – zagonetno kaže Panjković.

Među eksponatima su i nosači zvukova sa navijačkim pesmama, ali i singlovi Dragana Džajića i Mustafe Hasanića, pesma Dorda Balaševića posvećena Crvenoj zvezdi i singl grupe „Rani mraz“, u kojoj je gitaru svirao Slobodan Pavković, reprezentativac Jugoslavije i bivši igrač Vojvodine i Partizana.

Tu je i LP grupe „Krik“, koja je svojevremeno objavila jedan jedini album 1986. na kome jednu pesmu peva i Milko Đurovski, zvezda prelaznog roka te godine.

– On je bio posebna pojava. Ceo jedan red plakata posvećen je njemu, to jest raznim fazama tog prelaznog roka, ispraćenim preko naslovnih strana „Tempa“. Njegov prelazak iz Zvezde u Partizan bio je jedan od najvećih pop kulturnih dogadaja u to vreme, ne samo sportskih. To je delovalo navijačima Zvezde kao nož u led, a navijačima Partizana kao razlog za likovanje – objašnjava Panjković.

Tadašnje najveće zvezde domaćeg fudbala (Đurovski, Dušan Savić, Dragan Džajić, Petar Borota, Slobodan – Cole Janković) kroz svoje ponašanje i način ophodenja prema javnosti stekli su titulu pop ikona. Bili su istinski trendseteri. Videćete ih na reklamama za brijače, tranzistore...

– U „Tempu“ je svojevremeno bio članak da je Đaja monden, a Cole hipik. Pratilo se ko šta nosi, kakva mu je frizura. Videćete kakva su se odela nosila, na koji način su se bivše misice vezivale za fudbalere... Mislim da su mnoge zvezde bivše Jugoslavije bile popularnije u svojoj zemlji nego što su tadašnje svetske zvezde bile u svojim zemljama. Jer ovde se živilo za fudbal. Nestvarno je na koji su sve način fudbaleri povezivani sa aktuelnim životom. Ne kroz afere, kao poslednjih godina, već na jedan mnogo primereniji način. Bila su to zdravija vremena nego što su danas – zaključuje Panjković.